

šenim bi se pa v nedeljo tako podučenje dajati moglo; — kar se reje in cepljenja tiče, bi se na vertu ob primernih časih kazalo in djansko učilo. — Ali bi ne bilo prav, ako bi deželni zbor primerno postavil izdelal o tej zadevi, kadar bo sopet se snidel? Če se otroci po kmetih nemški jezik učiti morajo, ki se ga nič ne naučijo, zakaj ne bi se učili tega, kar bi se naučili lahko in bi gotovo v prid bilo kmetijstvu in deželi? V Postojni pa bi se posebno lahko drevna šola držala, če bi se soseskinemu borštinarju, kteremu je plača 300 gold. in 10 sežnjev derv na leto odločenih, tudi oskerbnitvo takega šolskega verta naložilo.

Iz Ljubljane 30. julija. Zaperle so se šole krog in krog, in mnogi letopisi nam bojo povedali, kako je bilo tu pa tam; najočitnejše priče nam pa tudi bojo, da je mnogo prenaredb potreba, da bodo šole praktičnim potrebam sedanjega časa primerne. To čuti vsak, kdor se ni s pametjo skregal, kdor ni domovine zatajil in komur je cesarjeva beseda „ravnopravnost“ kaj več kot le prazen glas. — Naj pri tej priliki dostavimo par kitic iz vesele pesmice, ki nam jo je Nožarjev poslal:

Na šolske praznike!

Napočil je dan, lej! ura odbila
Poslednja učenju visocih je véd;
Dežela slovenska, lepotna in mila
V naročje prijazno nas vabi že spet,
V doline zelene, na hladne višave
Po cestah zavitih, po stranskih stezah,
Škoz senčnate loge, čez mične planjave,
Čez homce, bregove ob berzih vodah.

Versté govorice, ubrani glasovi
Premilega petja se glasno okrog;
Vesolja, miru prisijali so dnevi, —
Odmevajo griči, planjave in log;
Hladili si bodemo vroče glavice
O dóbi sladki oddiha domá,
Ozračje prečisto, gorá studenčnice
Bistrile, žlahnile nam bojo duhá!

Iz Ljubljane. * Gosp. notar dr. Orel nam je te dni veselega serca povedal, da ravnopravnost našega domačega jezika v cesarskih kancelijah vendar ni več prazen glas, ampak da ima veljavo postavno. Neki posestnik v Ljubljani je pri sl. c. kr. deželni sodni krajnski zoper nekega svojega dolžnika vložil prošnjo za vpis dolžnega pisma v magistratne gruntne bukve; prošnja z dolžnim pismom vred je bila po dr. Orlu v slovenskem jeziku spisana. Slavna c. k. sodnija je vlogo, pridjavši tudi nemški odlok, rešila v slovenskem jeziku. Čeravno ne vemo, zakaj je dodala tudi nemški odlok, ki ga prositelj ne razume, je slavna deželna sodnija vendar pokazala, da je pravična tudi ravnopravnost, in s tem dala drugim nižjim sodnijam lep izgled. Hvala tedaj komur hvala gré! Mi pa zapišemo odlok sl. sodnije od 16. malega serpana zlasti zato v „Novice“, ker je menda njen prvi v domačem jeziku, in ako se radujemo nad tem, kažemo s tem upanje, da bo pravična reč v kratkem vendar le obveljala; saj je to tako lahko, ako so le pravi možje na pravem mestu.

Iz Ljubljane. Z veseljem vidimo, da se pod županom gospod Ambrožem mnogotere naprave delajo mestu v prid. Tako smo zapazili, da se na št. Jakobškem tergu koplje nov vodnjak (štirna); zato pa obernemo pozornost gospoda župana na spodnje Poljane, ktere nimajo nobenega vodnjaka razun tistega, ki ga ima kmetijska družba na svojem vertu, za kterega pa, kar je bolj oskerbovan, sama veliko vođe za prilivanje itd. potrebuje. Častiti gosp. župan! žejne napajati je dobro delo, kakor iz sv. pisma veste; dajte, da se vodnjak napravi tudi na spodnjih Poljanah na pripravnem mestu. Vemo, da se Poljanci ne bojo obotavljali pri pomoči k taki potrebni napravi.

Iz Ljubljane. ** (*Saturnus redivus*). Znano je od ajdovskega rimljanskega božanstva Saturna, da je svoje lastne otroke žerl. Mislili smo, da od tega malika ni več

duha ne sluha na svetu; al povemo vam, da kakor je undan po Idrii in Teržicu hodil tak duh, tava sedaj nekako skrivé tudi po Kamniku in Novem mestu, kamor so ga iz Ljubljane poslali, da bi slovenskemu narodu „ravnopravnost“ pogoltnil. Vendar se nadjamo, da bode Sitivrat le malo kolín našel na naši zemlji.

Iz Ljubljane. „Novice“ so lepo prošene sledeče verstice vvesti prihodnjemu listu: „V „Laibacher Plaudereien“ je bilo v saboto naznanjeno, da je tukajšni zbor pevcov zboru nemških pevcov, ki je v Norimberku veliki pevski praznik obhajal, poslal pozdravilno pismo. V imenu slovenskih pevcov, ki nas je čez polovico pri ljublj. pevskem zboru, očitno povemo, da mi od tega celó nič ne vemo, in čeravno si nikakor nočemo prilastovati pravice, da bi nemški pevci po naše godli, pa tudi ne moremo dovoliti, da bi mi plesali kakor bi nam oni godli. Mi smo prijazno podali roké nemškim pevcem in z njimi vred zapojemo tudi kakošno nemško pesm, — al za tisto demonstracijo „Sängerbundu“ nam ni mar.“ A. V.

V Ljubljani 29. julija, popoldne ob 5. uri. —

Ravno nam je po gosp. Fr. Cegnarju iz Tersta telefonično došla prežalostna novica, da je naš slavní rodoljub in izvrstni pisatelj slovenski, prečastiti gospod *Mihael Verne*, stolni proš teržaški, danes umrl. — Žalostna nam Slovenija!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (*Iz državne zbornice*). V doljni zbornici so se pretekli teden godile neznano čudne reči, ki se morejo pripetiti le pod takim predsednikom, kakor je dr. Hein, kterega bravci „Novic“ poznajo iz Zarnikove fotografije državnih poslancev. Bilo je 26. dan t. m. in začeli so se posebni pomenki o fevdni postavi. §. 1 večininega predloga je celó splošnega zapopadka; gosp. dr. Brauner (poslanec česki) je začel govoriti zoper ta paragraf in sicer tako splošno (v obče) kakor je osnovan omenjeni paragraf; pretresal je nespodobno govorico Giskravo o koroni česki itd. Predsednik dr. Hein mu ustavi govor. Dr. Brauner govori dalje, predsednik ga spet ustavi; ko začne dalje govoriti, kriči predsednik, naj tiho bodi in se vsede, in ropotá z zvoncom, da je groza. Na to se vzdigne dr. Rieger in zakliče: „V imenu narodov avstrijskih protestiram zoper tako tiranstvo!“ Na to predsednik še huje kriči in se dere nad Braunerm in Riegerjem in vsemi, ki so z njima ostali: „tiho bodite, vsedite se!“ Takega nespodobnega početja Čehi in Poljaki niso mogli dalje sterpeti; vzdignili so se in zapustili so večidel zbornico. Drugi dan so spet prišli v zbor in dr. Smolka in dr. Klaudi sta javno protestirala zoper večerajšne obnašanje predsednikovo, katero vsi časniki grajajo bolj ali manj po svojem „Standpunktu“; mnogi časniki pa vprašujejo, kako dolgo bo na stolu predsednikovem še sedel dr. Hein, ki s poslanci, ki so jih dežele kot svoje namestnike poslale v zbor, ravna kakor s hlapci? V sledečih sejah se je pretresala fevdna postava na dalje; Poljaki in Čehi pa ne glasujejo o nji. — Omeniti imamo še, da gosp. minister pravosodja je obljubil, da postava za tisk pride kmali zboru v posvêt; gosp. državni minister pa je odgovoril na interpelacijo, da teržaška gimnazija bode ostala tudi v prihodnje nemška, da se bo pa skusilo, za doljno gimnazijo napraviti 4 vstrične razrede z laškim učnim jezikom.

— Razglas cesarski od 22. julija ukazuje, da deželni zbor isterski je razpušen, ker ni hotel voliti poslancev v državni zbor dunajski; nove volitve so razpisane.

Česko. Iz Prage. Vsi narodni naši časniki tožijo, da predsednik državnega zbora dr. Hein tako gerdo ravna z našimi slovanskimi poslanci, in zahtevajo, naj bi tak mož